

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Держекспортконтролю України

від _____ 2023 р. № _____

Антикорупційна програма Державної служби експортного контролю України на 2023-2025 роки

I. Засади антикорупційної політики

Державної служби експортного контролю України

Державна служба експортного контролю України (*далі – Держекспортконтроль*) декларує про повну відмову і суспільну нетерпимість до корупції у будь-яких її проявах, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права.

Цією Антикорупційною програмою Держекспортконтроль, усвідомлюючи відповідальність за утвердження цінностей верховенства права та доброчесності, прагнучи забезпечувати свій сталий розвиток, дбаючи про власну ділову репутацію, а також в інтересах держави та народу України проголошує, що керівництво та працівники Держекспортконтролю у своїй діяльності, а також у правовідносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами керуються принципом нульової толерантності до корупції у будь-яких її формах та проявах, вживають і в подальшому вживатимуть всіх заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції, передбачених законодавством, та цією Антикорупційною програмою.

Результати аналізу стану корупції в Україні, ефективності антикорупційної політики попередніх періодів, міжнародних стандартів та найкращих світових практик у сфері запобігання та протидії корупції дають підстави сформулювати наступні основні принципи антикорупційної політики Державної служби експортного контролю України на 2023 – 2025 роки:

- 1) верховенства права, а саме: формування нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності;
- 2) законності, а саме: відповідності антикорупційних заходів Конституції України, законодавству України у сфері запобігання корупції та іншим нормативно-правовим актам;
- 3) прозорості, а саме: відкритості та публічності процесу оцінювання корупційних ризиків, визначення заходів впливу на корупційні ризики;
- 4) інклюзивності, а саме: забезпечення участі громадськості та працівників у формуванні антикорупційних стандартів і процедур;

5) адаптованості, а саме: врахування сфери діяльності Держекспортконтролю, визначення заходів відповідно до здійснюваних повноважень і функцій Держекспортконтролю;

6) об'єктивності та неупередженості, а саме: врахування суспільних інтересів щодо удосконалення створеної внутрішньої організаційної системи запобігання та виявлення корупції для досягнення мети Антикорупційної програми;

7) справедливості, а саме: забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення;

8) оперативності, а саме: своєчасне запровадження належних процедур, які мінімізуватимуть відповідні корупційні ризики.

Ці принципи будуть враховуватися під час розроблення та впровадження програмних та поточних документів Держекспортконтролю з метою забезпечення ефективного запобігання корупції в усіх сферах державної політики.

Антикорупційна програма розроблена на виконання вимог статті 19 Закону України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII «Про запобігання корупції» (зі змінами) (далі – Закон), відповідно до наказу Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.12.2021 № 830/21 «Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 17.02.2022 за № 219/37555 (далі – наказ № 830/21) та з урахуванням розпоряджень Кабінету Міністрів України від 05.10.2016 № 803-р «Деякі питання запобігання корупції в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади» (зі змінами) та від 23.08.2017 № 576-р «Про схвалення Стратегії комунікації у сфері запобігання та протидії корупції» (зі змінами).

Державна служба експортного контролю України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки, який реалізує державну політику у сфері державного експортного контролю.

Положення про Державну службу експортного контролю України затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 № 159 «Про затвердження Положення про Державну службу експортного контролю України».

У своїй діяльності Держекспортконтроль керується Конституцією і законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами з питань запобігання та протидії корупції, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, міжнародними зобов'язаннями України та іншим антикорупційним законодавством України.

Основними завданнями Держекспортконтролю є:

- 1) реалізація державної політики у сфері державного експортного контролю;
- 2) внесення Першому віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у зазначеній сфері.

Антикорупційна політика Держекспортконтролю ґрунтується на таких підходах:

- 1) дотримання стандартів доброчесності на публічній службі;
- 2) нетерпимість до корупції;
- 3) розвиток кадрового потенціалу;
- 4) ефективність та законність використання бюджетних коштів;
- 5) відкритість і прозорість процесів підготовки та прийняття публічних рішень;
- 6) пріоритетність додержання прав, свобод та інтересів фізичних та юридичних осіб;
- 7) створення механізмів партнерства з інститутами громадянського суспільства.

Засади антикорупційної політики Держекспортконтролю *(Додаток 1)* реалізується шляхом виконання завдань і заходів за такими пріоритетними напрямками:

- 1) забезпечення системного підходу до запобігання і протидії корупції;
- 2) реалізація антикорупційної політики в кадровому менеджменті, формування негативного ставлення до корупції;
- 3) здійснення заходів щодо дотримання вимог фінансового контролю, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- 4) запобігання корупції у сфері публічних закупівель, посилення ефективності управління фінансовими та матеріальними ресурсами, розвиток та підтримка системи внутрішнього аудиту;
- 5) забезпечення дотримання працівниками Держекспортконтролю вимог і обмежень, встановлених Законом, запобігання порушенню етичних норм, скоєнню вчинків, які можуть підірвати авторитет Держекспортконтролю, негативно вплинути на репутацію працівника;
- 6) формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
- 7) співпраця з громадськістю та міжнародними організаціями щодо здійснення антикорупційних заходів.

Голова (або особа, на яку покладено виконання обов'язків) Держекспортконтролю реалізує антикорупційну політику Держекспортконтролю шляхом:

- 1) підтримки напряму запобігання і протидії корупції у діяльності Держекспортконтролю, демонстрації власним прикладом нульової

толерантності до корупції, особистої участі у антикорупційних заходах Держекспортконтролю;

2) прийняття організаційно-розпорядчих актів з питань запобігання та протидії корупції, у тому числі антикорупційної програми та змін до неї;

3) забезпечення функціонування в структурі Держекспортконтролю самостійної структурної одиниці - уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції та забезпечення його організаційними, матеріальними та іншими ресурсами, достатніми для ефективного виконання покладених на нього завдань; забезпечення гарантій незалежності уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції як координатора роботи з виконання Антикорупційної програми;

4) здійснення загального керівництва та контролю за виконанням Антикорупційної програми, аналізу ефективності управління корупційними ризиками;

5) прийняття рішення щодо проведення регулярного оцінювання корупційних ризиків у діяльності Держекспортконтролю, утворення робочої групи, наділення її відповідними повноваженнями;

б) забезпечення ресурсами, необхідними для ефективного управління корупційними ризиками та сприяння постійному удосконаленню процесів управління корупційними ризиками;

7) своєчасного реагування на можливі факти порушень Антикорупційної програми, корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Керівники структурних підрозділів Держекспортконтролю в межах повноважень забезпечують реалізацію антикорупційної політики Держекспортконтролю шляхом виконання заходів Антикорупційної програми та заходів впливу на корупційні ризики.

Крім того, основними завданнями уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю є:

- розробка, організація та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією;

- організація роботи з оцінки корупційних ризиків у діяльності Держекспортконтролю, підготовки заходів щодо їх усунення, внесення Голові (або особі, на яку покладено виконання обов'язків) відповідних пропозицій;

- надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;

- здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню, інформування Голови (або особи, на яку покладено виконання обов'язків) та Національного агентства з питань запобігання корупції (*далі – Національне агентство*) про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;

- перевірка факту подання декларацій суб'єктами декларування та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи

несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному відповідно до Закону порядку;

- здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, у тому числі на підприємствах, в установах, організаціях, що належать до сфери управління Держекспортконтролю;

- розгляд повідомлень про порушення вимог Закону, у тому числі на підприємствах, в установах, організаціях, що належать до сфери управління Держекспортконтролю;

- здійснення повноважень у сфері захисту викривачів відповідно до Закону;

- інформування Голови (або особи, на яку покладено виконання обов'язків), Національного агентства, інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції у випадках, передбачених законодавством, про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції.

Працівники Держекспортконтролю зобов'язанні дотримуватись вимог і обмежень, встановлених Законом, а також антикорупційної політики та принципів, визначених Антикорупційною програмою.

II. Оцінювання корупційних ризиків

Оцінку корупційних ризиків у діяльності Держекспортконтролю розпочато відповідно до наказу Держекспортконтролю від 13.01.2023 № 7 «Про проведення оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної служби експортного контролю України», яка здійснювалась у форматі самооцінювання.

Відповідно до наказу Держекспортконтролю від 09.02.2023 № 20 затверджено Положення про робочу групу з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної служби експортного контролю України відповідно до якого наказом Держекспортконтролю від 09.02.2022 № 21 (зі змінами після завершення реорганізації Держекспортконтролю, наказ від 13.07.2023 № 73) утворена робоча група з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної служби експортного контролю України (далі – робоча група).

До складу робочої групи увійшли працівники структурних підрозділів Держекспортконтролю. Робоча група працювала у форматі засідань.

З метою забезпечення прозорості діяльності Держекспортконтролю, зокрема в частині початку процесу оцінки корупційних ризиків та підготовки Антикорупційної програми, а також залучення до цього процесу представників громадськості та експертів, текст наказу Держекспортконтролю від 13.01.2023 № 7 «Про проведення оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної служби експортного контролю України», оприлюднено (опубліковано) на офіційному вебпорталі Держекспортконтролю (<https://www.dsecu.gov.ua/uploads/2023/01/nakaz7.pdf?language=ua>).

Також, з метою організації роботи робочої групи у напрямі проведення ідентифікації (виявлення) корупційних ризиків відповідно до наказу Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.12.2021 № 830/21

«Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 17.02.2022 за № 219/37555, яким затверджено Методологію управління корупційними ризиками (*далі – Методологія*) головою робочої групи 02.03.2023 затверджено План оцінювання корупційних ризиків та підготовки Антикорупційної програми, який схвалений на засіданні робочої групи (*Протокол засідання від 03.03.2023 № 2*), у частині дослідження середовища Держекспортконтролю.

Після внесення змін до структури та штатного розпису Держекспортконтролю на черговому засіданні робочої групи у оновленому складі (*Протокол засідання від 19.07.2023 № 3*) затверджено План оцінювання корупційних ризиків та підготовки Антикорупційної програми у частині ідентифікації і аналізу корупційних ризиків, визначення їх рівнів та заходів впливу на них, визначення термінів виконання та відповідальних осіб.

За результатами узагальнення зібраної інформації сформовано перелік потенційно вразливих до корупції функцій (окремих процесів) у діяльності Держекспортконтролю, який був погоджений рішенням робочої групи 27.07.2023 (*Протокол засідання від 27.07.2023 № 4*).

Відповідно до Методології робочою групою проведено ідентифікацію (виявлення) корупційних ризиків, аналіз та визначення рівнів корупційних ризиків, здійснено аналіз описаних потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності Держекспортконтролю та ідентифіковано корупційні ризики, які існують або можуть виникнути під час їх реалізації, проведено аналіз нормативно-правових та розпорядчих документів, що регулюють діяльність Держекспортконтролю, змодельовано спосіб (способи) вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, проведено визначення внутрішніх і зовнішніх заінтересованих сторін, які можуть брати участь у їх вчиненні.

За результатами ідентифікації оцінено ймовірність реалізації кожного корупційного ризику, визначено ймовірні наслідки реалізації ризику та підраховано рівень імовірності реалізації кожного корупційного ризику. Підготовлено пропозиції до заходів впливу на кожний корупційний ризик. Для кожного заходу впливу на корупційний ризик визначено: підрозділ Держекспортконтролю, відповідальний за його виконання, строки (терміни) виконання, необхідні ресурси та індикатори виконання. Зазначену інформацію внесено до таблиці реєстру ризиків за формою, яка визначена Методологією (*Додаток 2*).

Кінцева мета запропонованих заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків полягає у визначенні можливих механізмів протидії та запобіганні їм. Запропоновані заходи містять шляхи їх реалізації та залежно від конкретного корупційного ризику спрямовані на ліквідацію або мінімізацію умов та причин їх виникнення.

Крім того, з метою отримання інформації, необхідної для ідентифікації корупційних ризиків при організації розробки Антикорупційної програми, а також інформації щодо загальної оцінки рівня корупції працівниками

Держекспортконтролю, їх обізнаності про прояви корупції, можливого впливу на них під час виконання службових обов'язків та організації роботи із запобігання корупції в Держекспортконтролі, уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю організовано та проведено анонімне опитування зовнішніх заінтересованих сторін та внутрішніх заінтересованих сторін (*працівників Держекспортконтролю*), а також анонімне опитування для громадськості про найбільш вразливі до корупції напрями діяльності Держекспортконтролю (<https://www.dsecu.gov.ua/uploads/2023/02/anketa.pdf?language=ua>).

Результати опитування були оформлені аналітичною довідкою, як це передбачалося Методологією та були використані під час реалізації положень Антикорупційної програми, а також для відслідковування динаміки загальної оцінки рівня корупції працівниками Держекспортконтролю.

Заходи щодо усунення ідентифікованих (виявлених) корупційних ризиків у діяльності Держекспортконтролю полягають у визначенні механізмів протидії та запобігання корупційним ризикам, містять шляхи їх реалізації.

Метою реалізації визначених заходів є ліквідація та мінімізація умов (причин) виникнення корупційних ризиків у діяльності Держекспортконтролю, а також зниження впливу корупційних ризиків, зменшення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками Держекспортконтролю, а також створення умов для запобігання виникненню нових корупційних ризиків.

III. Навчання, заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування

Роз'яснювальна та просвітницька робота із запобігання, виявлення і протидії корупції є одним з пріоритетних напрямів роботи Держекспортконтролю, організація та здійснення якої покладено на уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю, і буде спрямовуватись на забезпечення належного рівня знань та розуміння антикорупційного законодавства. Це є запорукою мінімізації умов (причин) виникнення корупційних ризиків у діяльності Держекспортконтролю, зниження їх впливу та зменшення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками Держекспортконтролю є забезпечення належного застосування антикорупційного законодавства.

З метою досягнення мети Антикорупційної програми, належного проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції, підвищення рівня обізнаності в питаннях антикорупційного законодавства працівників Держекспортконтролю, планується проведення низки навчальних заходів (*Додаток 3*).

Формами проведення навчальних заходів є лекції, тренінги та семінари.

Навчальні заходи можуть проводитися очно або дистанційно.

Окрім зазначених навчальних заходів у напрямі поширення інформації про Антикорупційну програму, а також інших програм антикорупційного спрямування, уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю планується здійснення:

- оприлюднення на офіційному вебсайті Держекспортконтролю тексту Антикорупційної програми (після її погодження Національним агентством);

- оприлюднення на офіційному вебсайті Держекспортконтролю інформації про заходи, спрямовані на запобігання корупції в Держекспортконтролі;

- проведення консультативно-роз'яснювальної роботи серед працівників Держекспортконтролю з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, заповнення електронних декларацій, порядку перевірки факту подання електронних декларацій суб'єктами декларування, недопущення фактів виникнення конфлікту інтересів; щодо відповідальності за неподання, несвоєчасне подання чи внесення суб'єктами декларування завідомо неправдивих відомостей у декларації, відповідальності за інші корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, а також порушення інших вимог Закону.

У разі наявності питань щодо роз'яснення окремих положень антикорупційного законодавства працівники Держекспортконтролю можуть звернутися до уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю за отриманням усного або письмового роз'яснення або консультації.

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю надає роз'яснення або консультацію у розумний строк, але не більше 10 днів від дня отримання звернення. Якщо у вказаний строк надати роз'яснення або консультацію неможливо, строк розгляду звернення може бути продовжено, але не більше ніж 30 днів від дня його отримання.

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю може обирати й інші форми надання роз'яснення та консультацій з питань виконання Антикорупційної програми та антикорупційного законодавства (пам'ятки, відеозвернення тощо).

IV. Моніторинг, оцінка виконання та перегляд Антикорупційної програми

Організація та вжиття заходів з проведення моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду Антикорупційної програми покладаються на уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю.

Для забезпечення моніторингу та оцінки виконання Антикорупційної програми, у тому числі з метою вирішення питання щодо потреби її перегляду структурними підрозділами Держекспортконтролю, залученими до

безпосереднього виконання заходів щодо усунення корупційних ризиків, щокварталу не пізніше 10 числа місяця, наступного за звітним, уповноваженій особі з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю надається детальна інформація про стан їх виконання (з долученням копій підтверджуючих документів).

За потреби з метою отримання додаткової інформації, необхідної для моніторингу стану виконання Антикорупційної програми та результативності вжитих заходів у межах її реалізації, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю може отримувати додаткову інформацію від структурних підрозділів Держекспортконтролю.

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю не пізніше останнього дня місяця, наступного за звітним кварталом, забезпечує узагальнення інформації, отриманої від структурних підрозділів Держекспортконтролю та підготовку Звіту про стан виконання Антикорупційної програми (*далі – Звіт*), у якому викладається суть вжитих заходів щодо усунення корупційних ризиків, надається оцінка результатів здійснення таких заходів відповідно до критеріїв своєчасності, повноти їх виконання та стану досягнення мети та/або ефективності їх здійснення.

За потреби у Звіті викладаються пропозиції щодо вжиття додаткових організаційно-управлінських заходів, необхідних для ефективної реалізації положень Антикорупційної програми.

Про хід виконання Антикорупційної програми уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Держекспортконтролю інформує Національне агентство у встановленому порядку та строки.

Періодичний перегляд Антикорупційної програми та оцінка стану її виконання не рідше одного разу на рік проводиться робочою групою, загальні засади діяльності якої визначенні наказом Держекспортконтролю від 09.02.2023 № 20 «Про затвердження Положення про робочу групу з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної служби експортного контролю України».

Рішення робочої групи про результати оцінки стану виконання Антикорупційної програми, оформлене протоколом, є підставою для внесення у встановленому порядку змін до Антикорупційної програми.

Звіт про результати оцінки стану виконання Антикорупційної програми подається на розгляд Голові Держекспортконтролю або особі, яка виконує його обов'язки, та розміщується на офіційному вебпорталі Держекспортконтролю.

Антикорупційна програма підлягає перегляду з метою вирішення питання внесення змін до неї у разі:

- змін у середовищі організації (організаційній структурі, функціях та процесах організації) (за необхідності);
- внесення до законодавства, в тому числі антикорупційного, змін, які впливають на діяльність організації;

- виявлення за результатами моніторингу її виконання невідповідностей/недоліків у діяльності з управління корупційними ризиками;
- ідентифікація нових корупційних ризиків;
- відмова Національного агентства у погодженні антикорупційної програми;
- врахування Держекспортконтролем пропозицій до Антикорупційної програми, наданих Національним агентством;
- інші випадки, передбачені в Антикорупційній програмі.

Перегляду Антикорупційної програми може передувати проведення додаткового оцінювання корупційних ризиків, яке здійснюється в установленому Методологією порядку.

Рішення про внесення змін до Антикорупційної програми приймає Голова Держекспортконтролю або особа, яка виконує його обов'язки.

Організація внесення змін до Антикорупційної програми та їх погодження з Національним агентством здійснюються уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції в установленому порядку.

Головний спеціаліст з питань
запобігання та виявлення корупції

Ігор СОСНОВСЬКИЙ